

Cyfenw	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
Enw(au) cyntaf		0

TGAU

3310N30-1

A21-3310N30-1

DYDD MAWRTH, 2 TACHWEDD 2021 – BORE

**MATHEMATEG – RHIFEDD
UNED 1: HEB GYFRIFIANNELL
HAEN GANOLRADD**

1 awr 35 munud

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Ni allwch chi ddefnyddio cyfrifiannell yn yr arholiad hwn.
Efallai bydd angen pren mesur, onglydd a chwmpas.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Gallwch chi ddefnyddio pensil ar gyfer graffiau a diagramau yn unig.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch y dudalen ychwanegol yng nghefn y llyfryn. Rhaid rhoi rhif y cwestiwn ar gyfer unrhyw waith sy'n cael ei ysgrifennu ar y dudalen ychwanegol.

Cymerwch π fel 3.14.

I'r Arholwr yn Unig		
Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
1.	3	
2.	6	
3.	8	
4.	6	
5.	7	
6.	8	
7.	9	
8.	7	
9.	4	
10.	12	
Cyfanswm	70	

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dylech chi roi manylion eich dull datrys os yw'n briodol.

Nid yw'r diagramau wedi'u lluniadu wrth raddfa os nad yw'n cael ei nodi.

Ni fydd atebion lluniadu wrth raddfa yn dderbyniol os oes gofyn i chi gyfrifo.

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

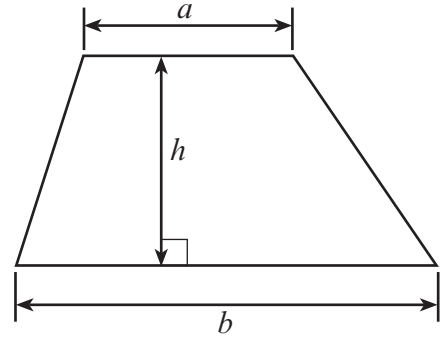
Yng nghwestiwn **3(a)**, bydd yr asesu'n ystyried ansawdd eich trefnu, cyfathrebu a chywirdeb ieithyddol a mathemategol yn ysgrifennu.

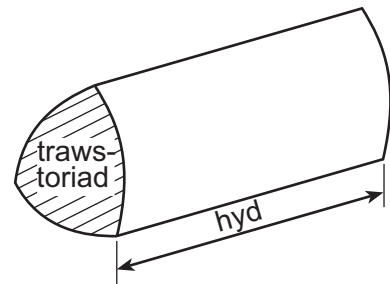
NOV213310N30101

Rhestr Fformiwlâu – Haen Ganolradd

Arwynebedd trapesiwm = $\frac{1}{2}(a + b)h$

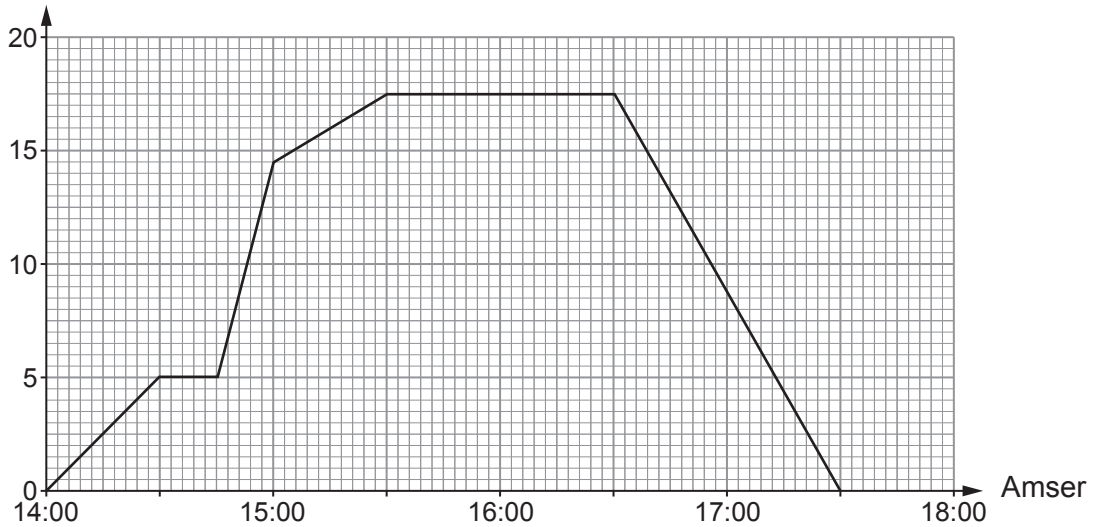

Cyfaint prism = arwynebedd trawstoriad × hyd

1. Aeth Dean i'r gampfa brynhawn ddoe.
Mae'r graff yn dangos pellter Dean o'i gartref yn ystod prynhawn ddoe.

Pellter o'i gartref (km)

- (a) Pa mor bell o'i gartref oedd Dean am 15:15?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb.

[1]

15.5 km 15 km 16.5 km 16 km 17 km

- (b) Faint o'r gloch cyrhaeddodd Dean yn ôl gartref?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb.

[1]

5:30 p.m. 5:30 a.m. 5:15 p.m. 5:10 p.m. 5:00 a.m.

- (c) Rhowch gylch o amgylch y term isod sy'n cwblhau'r gosodiad hwn orau.

[1]

"O edrych ar y graff teithio, mae bod Dean wedi stopio
am fwy na 10 munud ar y ffordd i'r gampfa."

yn annhebygol iawn

yn annhebygol

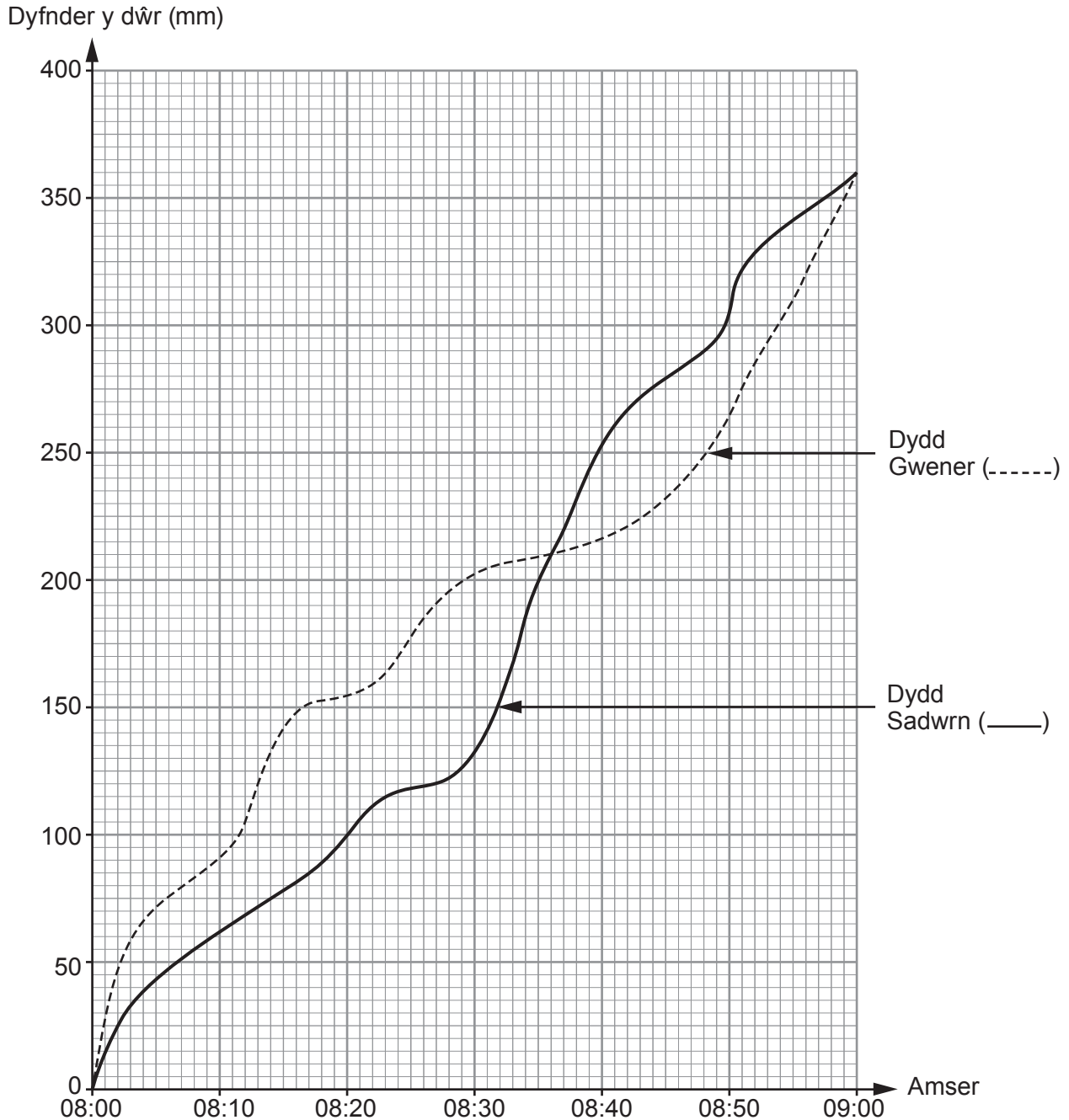
yn amhosibl

siawns deg

yn debygol iawn

2. Mae rhywun yn llenwi tanc dŵr bob bore.
Mae'r graff isod yn dangos dyfnder y dŵr yn y tanc rhwng 8:00 a.m. a 9:00 a.m. ar ddydd Gwener ac ar ddydd Sadwrn.

- (a) Beth oedd y gwahaniaeth rhwng dyfnder y dŵr ar ddydd Gwener ac ar ddydd Sadwrn am 8:20 a.m.? [2]

.....

.....

- (b) Ar y ddau ddydd, mae'r tanc yn cael ei llenwi â dŵr i ddyfnder o 360 mm.
Ar ba ddydd digwyddodd hyn yn fwyaf cyflym?

Dydd
Gwener

Dydd
Sadwrn

Yr un peth ar
y ddau ddydd

Rhaid i chi roi rheswm dros eich ateb.

[1]

.....

.....

.....

- (c) Ystyriwch y cyfnod amser rhwng 8:10 a.m. a 8:50 a.m.
Faint o'r gloch oedd dyfnder y dŵr yn y tanc yr un peth ar ddydd Gwener ac ar ddydd
Sadwrn? [1]

.....

.....

.....

- (ch) Ar ba ddydd roedd y tanc dŵr wedi llenwi'n fwyaf cyflym rhwng 8:30 a.m. a 8:40 a.m.?

Dydd
Gwener

Dydd
Sadwrn

Ddim yn gallu
dweud

Rhaid i chi roi rheswm dros eich ateb.

[1]

.....

.....

.....

- (d) Mae'r tanc yn gallu dal dŵr i ddyfnder o 400 mm.
Ar ddydd Sadwrn, faint o'r gloch roedd y dŵr yn y tanc yn **hanner** y dyfnder hwnnw? [1]

8:28 a.m.

8:20 a.m.

8:35 a.m.

8:12 a.m.

8:30 a.m.

.....

.....

- Mae'r hysbyseb ganlynol yn ymddangos yn y *Draig Newsletter*.

Talwch ymlaen llaw am 5 gwrs a chael 15% i ffwrdd o gost y 5 gwrs hyn.

Faint yw'r cyfanswm mae Rowena'n ei dalu am y 6 gwrs gitâr hyn?

[4 + 2 TCY]

(b) Mae Dafydd eisiau dysgu chwarae'r sacsoffon.

Bydd gwersi sacsoffon yn costio cyfanswm o £300 iddo.
Mae angen iddo dalu blaendal (*deposit*) o £18 er mwyn bwcio'r gwersi.

[2]

Pa ganran o gyfanswm cost y gwersi yw'r blaendal?

.....

.....

.....

.....

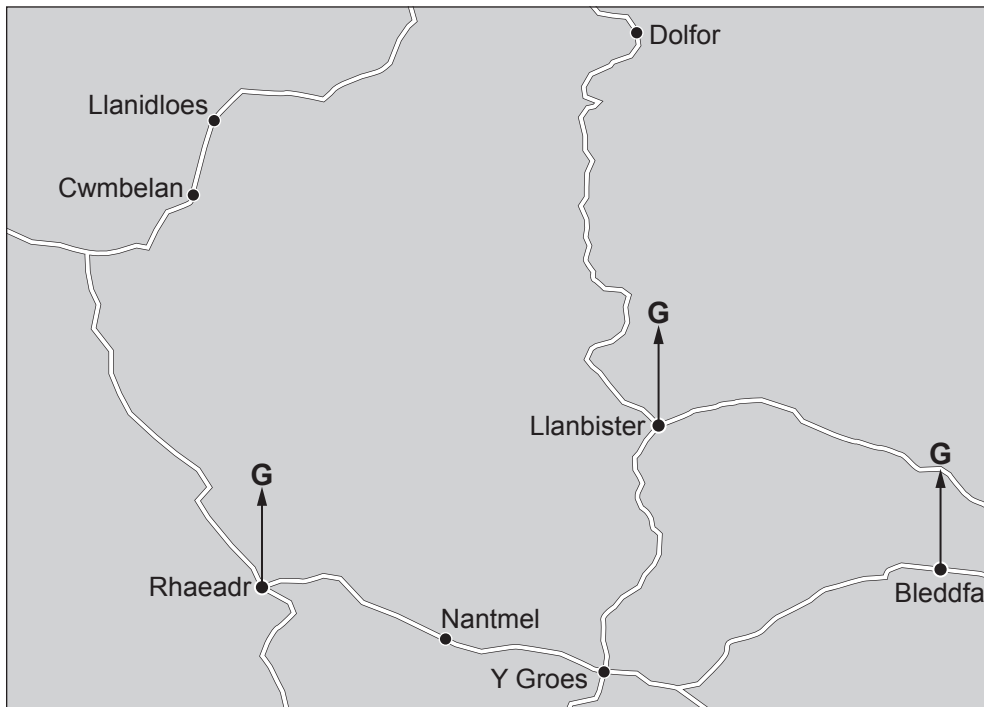
.....

.....

.....

4. Defnyddiwch y rhan hon o fap o Gymru i ateb y cwestiwn hwn.
Mae'r map wedi'i luniadu wrth raddfa.

- (a) Cwblhewch bob un o'r gosodiadau canlynol.

(i) 'Cyfeiriant Llanbister oddi wrth Raeadr yw°' [1]

(ii) 'Cyfeiriant Bleddfa oddi wrth Lanbister yw°' [1]

- (b) Mae Cwmbelan 2 filltir i ffwrdd o dref Llanidloes.

Teithiodd Sioned o Raeadr i'r Groes mewn 30 munud.

Cyfrifwch ei buanedd cyfartalog bras (*approximate*).

Rhowch eich ateb mewn milltiroedd yr awr (mya).

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TUDALEN WAG

**PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON**

5. Mae 3 siop wahanol yn gwerthu bananas.

A realistic illustration of a bunch of bananas, showing several yellow fruit with green stems and small brown spots, set against a plain white background.

Rydych chi'n gallu tybio (*assume*) mai mäs banana ym mhob un o'r siopau yw 100g.

Mae angen i Sid brynu 24 banana.

[7]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.

Cafodd sgerbwd dinosor ei ddarganfod yn Wyoming, UDA, yn 2008.
Mae'r sgerbwd hwn nawr yn cael ei arddangos mewn canolfan siopa yn Dubai.

Dyma rai ffeithiau am y sgerbwd hwn.

- Cafodd ei gludo 7500 o filltiroedd o Wyoming i Dubai.
- Ei oed yw dros 155 miliwn o flynyddoedd.
- Ei hyd yw 80 troedfedd a'i daldra yw 25 troedfedd.

- (a) Pa mor bell cafodd y sgerbwd ei gludo?
Rhowch eich ateb mewn cilometrau.

[2]

.....

.....

.....

.....

.....

..... km

- (b)

Cofiwch:

1 troedfedd (ft) $\approx$ 30 cm

Cyfrifwch beth yw hyd y sgerbwd a beth yw taldra'r sgerbwd mewn **metrau**.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hyd y sgerbwd yw m a'r taldra yw m

(c)

Tybiwch (*assume*):

- bod y sgerbwd wedi cael ei gludo yn gyflawn mewn un cawell (*crate*),
- bod y cawell ar siâp ciwboid.

Pa un o'r canlynol fyddai'r amcangyfrif gorau o gyfaint y cawell?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb.

[1]

20 000 ft³20 000 ft²2000 ft²200 000 ft³2000 ft³

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Pa un o'r canlynol yw 155 miliwn wedi'i ysgrifennu yn y ffurf safonol?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb.

[1]

 15.5×10^7 1.55×10^4 1.55×10^6 155×10^6 1.55×10^8

.....

.....

.....

7. (a) Pentref mynydd yw Penystiad.
Mae'r glawiad dyddiol ar gyfer Ebrill 2021 wedi'i roi yn y tabl isod.

Glawiad dyddiol, r (mm)	Nifer y dyddiau
$0 \leq r < 6$	15
$6 \leq r < 12$	11
$12 \leq r < 18$	3
$18 \leq r < 24$	1

- (i) Mae Wesley yn gofyn,

Yn ystod Ebrill 2021, ar faint o ddyddiau doedd **dim** glaw ym Mhenystiad?

Esboniwch pam nad yw'n bosibl ateb cwestiwn Wesley drwy ddefnyddio'r tabl sy'n cael ei ddangos uchod. [1]

- (ii) Cyfrifwch amcangyfrif o'r glawiad dyddiol cymedrig ar gyfer y 30 dydd ym mis Ebrill. [4]

(b) Pentref gwahanol yw Glanwen.

Yn ystod y 25 dydd cyntaf ym mis Ebrill yng Nglanwen, y glawiad dyddiol cymedrig oedd 4.4 mm.

Doedd dim glaw yng Nglanwen yn ystod y 5 dydd olaf ym mis Ebrill.

Cyfrifwch y glawiad dyddiol cymedrig yng Nglanwen ar gyfer mis Ebrill.

Rhowch eich ateb yn gywir i 3 ffigur ystyrlon.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

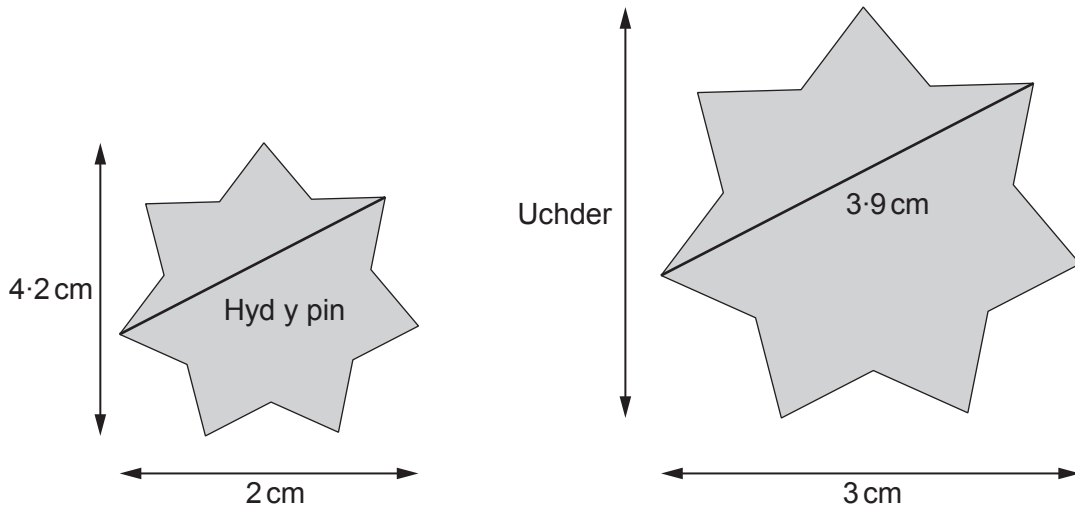
[1]

60 cm

[6]

9. Mewn bwyty bwyd cyflym mae bathodynau enwau staff ar siâp seren. Mae pin ar draws cefn pob bathodyn, fel sy'n cael ei ddangos yn y diagram. Mae aelodau o'r staff yn dewis maint y bathodyn maen nhw eisiau ei wisgo. Mae'r bathodynau'n fathemategol gyflun (*mathematically similar*).

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

Hyd y pin ar y bathodyn mwyaf yw 3.9 cm.

Cyfrifwch uchder y bathodyn mwyaf, a hyd y pin ar y bathodyn lleiaf.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Uchder y bathodyn mwyaf cm

Hyd y pin ar y bathodyn lleiaf cm

10. Mae Bethan yn gweithio fel rheolwr swyddfa mewn canolfan feddygol.

Ddydd Llun diwethaf, roedd gan bob un o 60 o gleifion (*patients*) apwyntiad gyda meddyg. Cofnododd Bethan faint o amser roedd apwyntiad pob claf (*patient*) yn para. Mae'r canlyniadau'n cael eu rhoi yn y tabl isod.

Hyd amser, t (munud)	$0 < t \leq 4$	$4 < t \leq 8$	$8 < t \leq 12$	$12 < t \leq 16$	$16 < t \leq 20$	$20 < t \leq 24$
Nifer y cleifion	4	24	18	6	2	6

(a) Cwblhewch y tabl amllder cronuss canlynol.

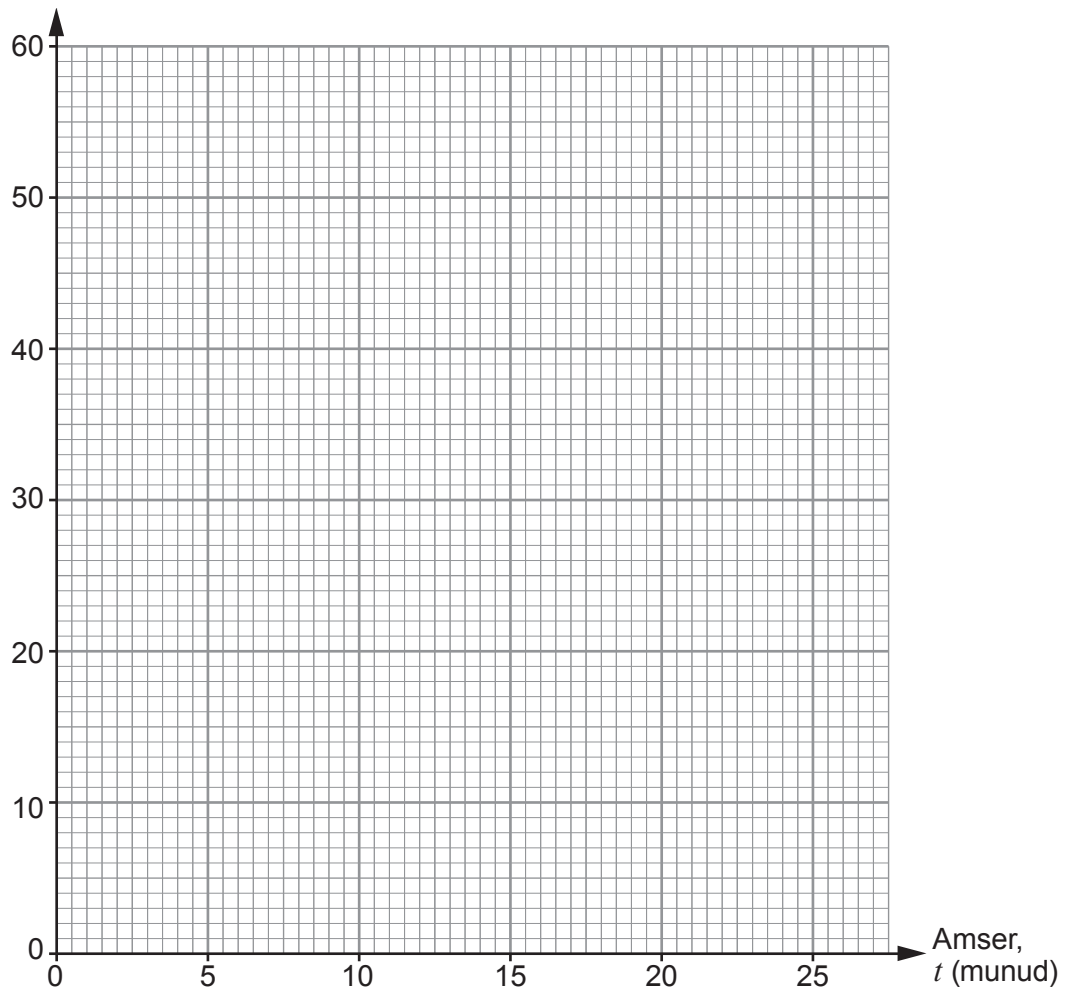
[1]

Amser, t (munud)	$t \leq 0$	$t \leq 4$	$t \leq 8$	$t \leq 12$	$t \leq 16$	$t \leq 20$	$t \leq 24$
Amllder cronuss	0	4	28				60

(b) Ar y papur graff isod, lluniadwch ddiagram amllder cronuss i ddangos y wybodaeth hon.

[2]

Amllder cronuss

- (c) Mae pob claf yn cael 10 munud ar gyfer ei apwyntiad.
Defnyddiwch eich graff i roi'r amcangyfrif gorau ar gyfer nifer yr apwyntiadau oedd wedi para'n hirach na 10 munud.
Rhowch eich ateb yn gywir i'r rhif cyfan agosaf ar gyfer nifer yr apwyntiadau. [2]

- (ch) O'r cleifion gafodd eu gweld ddydd Llun diwethaf, pa ganran oedd wedi treulio'n hirach na 20 munud gyda'r meddyg? [2]

- (d) Hyd canolrifol yr apwyntiadau ddydd Mawrth diwethaf oedd 11.5 munud.
Faint yn fyrrach oedd hyd canolrifol yr apwyntiadau ddydd Llun?
Rhowch eich ateb yn gywir i'r munud agosaf. [2]

- (dd) Mae Bethan yn ystyried newid yr amser ar gyfer apwyntiad pob claf i 12 munud.
Byddai hi'n gosod targed o 80% o apwyntiadau cleifion fyddai'n cymryd llai na, neu'n hafal i, 12 munud.
A fydden nhw wedi cwrdd â'r targed hwn ddydd Llun diwethaf?
Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo. [3]

DIWEDD Y PAPUR

[illegible]